

Mearrádusásahus	Makkár dávvirat/ kulturmuittut
Suodjalusmusea Tlf 23 09 35 82 www.mil.no/felles/fmu	Militeara kulturdávvirat, vearj- jut, áibmojohtolatfievrrut
Kulturhistorjjálaš Musea, Oslo universitehta Tlf 22 85 19 00 www.khm.uio.no	Arkeologalaš ja etnográfalaš materiála, dávvirat áiggis ovdal reformašuvnna (1537), ruovderuđat ja báberuđat
Našunálagirjerájus Tlf 81 00 13 00 www.nb.no	Girjjit, smávvačállosat, kárttat, mánusat, jietna- ja filbma- vuorkkát
Dáidaga, arkitektuvrra ja de- signa Našunálmusea Tlf 21 98 20 00 www.nasjonalmuseet.no	Maleriijat, sárgumat, báccit, originála gráfalaš bládit ja eará govvadáidagat, dáiddaduodji, hábmen, viessobiergasat ja eará viessodávvirat
Norgga Álbmotmusea Tlf 22 12 37 00 www.norskfolkemuseum.no	Álbmotdáidda, boandaanti- kvitehtat, duodjebuktagat, biktasat, vistit ja eará ma- teriálat mat gullet bargoeal- limii ja eallinvuohkái mañnel reformašuvnna (1537)
Norgga Mearrajohtolamusea Tlf 24 11 41 50 www.norsk-sjofartsmuseum.no	Áhpe- ja mearramateriálat
Norgga Teknihkalaš Musea Tlf 22 79 60 00 www.tekniskmuseum.no	Fievrrut ja eará teknihkalaš materiálat
Preus musea Tlf 33 03 16 30 www.preusmuseum.no	Govat, govvenapparáhtat je. govvenrusttegat
Riikkaantikvára Tlf 2294 04 00 www.ra.no	Fatnasat
Riikkaarkiiva Tlf 22 02 26 00 www.riksarkivet.no	Arkivalia, seallat ja sinjeahtat
Ringve. Lulli-Trøndelága museat Tlf 73 87 02 80 www.ringve.no	Musihkkačuojanasat ja eará musihkkahistorjjálaš materiálat
RiddoDuottarMuseat Tlf 78 46 99 50 www.rdm.no	Sámi dáidda ja eará sámi kul- turmateriálat

Eambo dieđut**ABM-utvikling**

Statens senter for arkiv, bibliotek og museum
Poastboks 8145 Dep
0033 Oslo

Telefovndna: 23 11 75 00
Telefákša: 23 11 75 01
post@abm-utvikling.no
www.abm-utvikling.no

Eará ávkkálaš čujuhusat:

Duollo- ja divatdirektoráhta
www.toll.no

Duolloásahusa diehtujuohkinguovddáš
Telefovndna: 03012

**Kultur- ja girkodepartemeanta
ja Birasgáhttendepartemeanta**
Telefovndna: 22 24 90 90

Sámediggi
Telefovndna: 78 47 40 00

UNESCO
www.unesco.org/culture/natlaws

Politiija
www.okokrim.no

ABM
-utvikling
Statens senter for arkiv, bibliotek og museum

**Dáidda- ja kulturdávviriid
olggosdoalvun ja sisabuktin**

Mii lea lobálaš?



Dáidda - ja kulturdávviid olggosdoalvun ja sisabuktin - Mii lea lobálaš?

«Láhka kulturmuittuid birra» galgá sihkkarastit ahte boahttevaš buolvvat besset ávkástallat ja illudit kulturárbbiin.

Olggosdoalvun

Ulbmil lága njuolggadusaiguin kulturmuittuid olggosdoalvuma birra 23. §:s lea suodjalit ja fuolahit gitta ja luovos kulturmuittuid dehálaš oassin Norgga kulturárbbis ja historjjás. «Njuolggadus kulturdávviid olggosdoalvuma ja sisabuktima birra» galgá gozihit ahte kulturdávvirat suodjaluvvojit lobihis eksportta ja importta vuostá. Dasa lassin galgá dat sihkkarastit dokumentašuvnna ja máhtu daid kulturdávviid birra maid lea lobálaš doalvut olgoriikii.

Ferte earret eará ohcat olggosdoalvunlobi čuovvovaš dáidda- ja kulturdávviid dáfus Norggas:

- Automáhtalaččat ráfáidahtton kulturmuittut kulturmuittolága olis. Arkeologalaš kulturmuittut, gitta kulturmuittut, ja buot ceakko visttit mat leat duodaštuvvon huksejuvvon áiggis ovdal ja gitta 1649 rádjái leat automáhtalaččat ráfáidahtton kulturmuittolága mielde.
- Muittut dovddus dahje guovddáš olbmuid, doaimmaid ja dáhpáhusaid birra main lea mearkkašupmi Norgga dáidagii, kultuvrii ja historjjái beroškeahhtá agis.
- Visttit dahje oasis visttiin, etnográfalaš materiálat, arkiivadávvirat, manusat, seallat ja sinjeahtat, viessobiergasat ja eará viessodávvirat dahje dinggat, biktasat, vearjjut ja sullasaš dávvirat maid leat dáidda-, kultur- dahje persovdnahistorjjálaš beroštumit ovdal 1900.
- Sámi materiálat ovdal 1970. Sámegiel girjjit, smávvačállosat ja kárttat mat leat boarráseappot go 1930. Buot sámi arkiivamateriálaid dáfus ferte ohcat olggosdoalvunlobi beroškeahhtá agis.

- Norgga rudat (mynttat) mat leat boarráseappot go 1537, ja oddaset Norgga rudat, báberrudat, medáljjat ja ortnegat main lea našuvnnalaš mearkkašupmi, gč. čilgehusa njuolggadusas.
- Malerijiat, báccit ja eará govvaáidda, dáiddaduodji ja designbuktagiid álgohámit ovdal 1950.
- Mohtorfievrrut, áibmojohtolatfievrrut ja ruovdemáđija mielde manni materiála dahje oasis dákkáris ovdal 1950 ja fatnasat dahje oasis dákkáriin mat leat boarráseappot go 50 jagi.

Geahča «Njuolggadusa kulturdávviid olggosdoalvuma ja sisabuktima birra» www.abm-utvikling.no –siiddus, doppe lea dievaslaš listu.

Movt galgá ohcat?

Kultur- ja girkodepartemeanta lea nammadan guktenuppelohkái ásahusa mat galget giedahallat ohcamiid ja mearridit dáidda- ja kulturdávviid olggosdoalvumiid (geahča sierra listtu). Ohcanskovvi gávdno www.abm-utvikling.no – siiddus. Ohcan oktan govain dávvis sáddejuvvo buori áiggis guoskevaš mearrádusásahussii mii dasto hábme olggosdoalvunlobi. Dat ferte čuovvut dávvira go rasttilda riikkaráji.

Jus lea eahpádus

Váldde oktavuoda ABM-utviklingain: post@abm-utvikling.no, tlf 23 11 75 00 dahje mearrádusásahusain masa vuolláidávvidiedut gullet.

Dábálaččat galgá addot olggosdoalvunlohpi

Olggosdoalvunlohpi galgá dábálaččat addot jus kulturdávvis ii leat stuora mearkkašupmi Norgga kulturárbbi dutkamii, suodjaleapmái ja gaskusteapmái. Olggosdoalvunlohpi sáhtá addot bistevaččat dahje dihto áigái.

Sisabuktin

Dat gii buktá kulturdávvirra sisa riikii geatnegahtto fuolahit ahte lea dohkálaš eksportlohpi olggosdoalvunriikkas jus dat gáibiduvvo. Dokumentašuvnna galgá čájehit duollus.

Geahča www.unesco.org/culture/natlaws, doppe leat dieđut olggosdoalvunriikka njuolggadusaid birra.

Duolloásahus

Duolloásahus bearráigeahččá ahte kulturdávvirat mat rihkkot kulturmuittolága ja «Njuolggadusa kulturdávviid olggosdoalvuma ja sisabuktima» (Láhka b. juovlamánu 21. b. 2007 nr. 119 duollu ja gálvodoalvuma birra § 1-5) eai dolvojuvvo olggosriikkas dahje buktojuvvo riikii. Geahča sierra njuolggadusaid: www.toll.no.

Ráנגgáštus

Dat gii eaktodáhtolaččat dahje fuollameahttumit rihkku olggosdoalvungildosa, ránggáštuvo sáhkuiiguin dahje giddagasain gitta jahkái. Erenoamáš duodalaš diliin sáhtá ránggáštit giddagasain gitta guovtti jahkái. Lobihis olggosdoalvuma oassálastin ja geahččaleapmi ránggáštuvo seammaládjje (kulturmuittolága § 27 ja lága b. juovlamánu 21. b. 2007 nr. 119 duollu ja gálvodoalvuma birra kapihtal 16).

Váidinásahus

ABM-utvikling lea váidinásahus earret áššiid dáfus maid Riikkaantikvára lea mearridan, doppe lea Birasgáhttendepartemeanta váidinásahus, ja áššiid dáfus mat gusket sámi kulturmuittuide, lea Sámediggi váidinásahus.